

MANGFOLDIGHED I KLASSEN

Vi er forskellige - og det er en styrke

Når børn oplever, at forskellighed er naturligt og værdifuldt, bliver der mere plads til både den enkelte og fællesskabet.

Mangfoldighed er en del af hverdagen

En klasse består af børn med forskellige familier, sprog, interesser, udseender, erfaringer, kulturer, traditioner, styrker, behov og måder at lære på. Underviseren er med til at skabe et miljø, hvor børnene ikke bare tåler forskelle, men lærer at møde dem med nysgerrighed, respekt og omsorg.

Det betyder ikke, at alle skal være ens eller enige. Det betyder, at alle skal kunne opleve sig som en legitim og værdifuld del af fællesskabet.

Et vigtigt budskab

Vi behøver ikke være ens for at høre sammen. Vi kan have forskellige behov og stadig være lige meget værd.

Underviserens rolle

Gør forskellighed synlig uden at udpege enkelte børn som repræsentanter for en gruppe. Brug mange forskellige eksempler, familieformer, navne, interesser og perspektiver i klassens materialer og samtaler.

6 greb til en inkluderende klassekultur

1. Tal positivt om forskelle	Brug hverdagsprog: "Vi kan forskellige ting", "Vi lærer på forskellige måder" og "Nogle har brug for ro, andre har brug for at bevæge sig."
2. Vis mange måder at være familie på	Lad opgaver og samtaler rumme fx mor og far, to mødre, to fædre, én forælder, bonusfamilier, plejefamilier og andre nære voksne. Barnet skal ikke forklare eller forsvare sin familie.
3. Gør plads til forskellige styrker	Læg mærke til mere end faglig hurtighed: mod, fantasi, humor, omsorg, vedholdenhed, kreativitet, nysgerrighed, samarbejde og evnen til at hjælpe.
4. Undgå faste roller	Skift makker og roller. Barnet, der ofte får hjælp, kan også være den, der hjælper. Barnet, der taler meget, kan øve sig i at lytte. Alle skal have mulighed for at bidrage.
5. Vær nysgerrig på sprog og traditioner	Lad børn dele ord, højtider, mad, sange eller fortællinger, når de har lyst. Præsenter forskelle som noget, klassen kan lære af - ikke som noget eksotisk.
6. Reager på udelukkelse	Stop nedgørende kommentarer roligt og tydeligt. Hjælp børnene med at forstå virkningen og øv et bedre alternativ. Beskyt barnets værdighed frem for at gøre situationen til en offentlig udstilling.

Aktiviteter: Vi er forskellige sammen

Find tre ting	To børn finder én ting, de har tilfælles, og to ting, der er forskellige.
Min styrke	Alle tegner eller fortæller om noget, de er gode til eller stolte af.
Familier kan se forskellige ud	Tal ud fra illustrationer af forskellige familieformer. Spørg: Hvad gør en familie til en familie?
Mange løsninger	Giv en åben bygge- eller tegneopgave. Sammenlign bagefter de mange forskellige løsninger.
Navne og historier	Tal om navne: lyde, bogstaver, kælenavne og historier, som børn frivilligt vil dele.
Fællesskabspuslespil	Hvert barn laver en brik med noget om sig selv. Saml brikkerne til ét stort klassebillede.
Hvad har du brug for?	Tal om, at retfærdighed ikke altid betyder det samme til alle. Nogle har fx brug for mere tid, mere ro eller ekstra hjælp.
Perspektivskifte	Brug små situationer og spørg: Hvordan kan de forskellige personer opleve det?

Spørg klassen: Hvad ville der ske, hvis alle var helt ens? Hvad kan vi lære af hinanden, fordi vi er forskellige?

Sprog, der bygger fællesskab

Små formuleringer fra den voksne kan være med til at forme børnenes blik på hinanden.

I stedet for	"Hvorfor kan du ikke bare gøre som de andre?"
Prøv	"Hvad vil hjælpe dig med at være med?"
I stedet for	"Det er mærkeligt."
Prøv	"Det er anderledes end det, du kender. Lad os være nysgerrige."
I stedet for	"Alle skal behandles ens."
Prøv	"Alle skal have det, de har brug for, for at kunne være med."

Refleksion til underviseren

Hvem fylder mest i mine eksempler og materialer? Hvilke børn ser sjældent deres familie eller hverdag afspejlet? Hvem får oftest lov til at være hjælper, leder eller ekspert? Er der børn, som ofte står udenfor? Hvilke små ændringer kan jeg lave allerede i morgen?

**Forskellighed er ikke noget, fællesskabet skal overvinde.
Det er noget, fællesskabet kan vokse af.**